

М. М. Комариця

Нижанківська Меланія Ільківна

НИЖАНКІВСЬКА Меланія Ільківна (07. 03. 1898, м. Радівці, Буковина, нині Румунія – 01. 06. 1973, м. Бльож, Бельгія) – журналістка, письменниця. Дочка І. Семаки, дружина Нестора, мати Олега Нижанківських, бабуся Л.-А. Нижанківської-Кукс. Навч. у Кіцмані (нині Чернів. обл.), Чернівцях і Відні. 1919 в О. Бачинської в Стрию (нині Львів. обл.) познайомилася зі своїм майбут. чоловіком. 1920–23 подружжя мешкало у Відні, потім переїхало до Праги, де Н. закін. ВШ сусп. опіки (1929). Писала вірші укр. та нім. мовами (також вільно володіла польс. та франц.), деякі з них поклав на музику Н. Нижанківський. Від 1929 – у Львові. На сторінках часописів «Жінка», «Назустріч», «Нова хата» Н. друкувала рец. на твори укр. письменниць – Дарії Віконської, Ірини Вільде, Катрі Гриневичевої, Н. Королевої, Олени Ржепецької, на муз. концерти М. Кравців, Г. Левицької, І. Шмериковської-Приймакової, Є. Козулькевича, Л. Колесси, нариси про композиторів Я. Барнича, С. Лукіянович-Туркевич, відгуки про театр. вистави. Її рец. є багатим джерелом для вивчення муз.-концерт. життя краю й заслуговують на широке впровадження їх в укр. музикозн. і культурол. обіг. Вона також авторка нарису «Космацьке весілля» («Нова хата», 1932, ч. 7–8), що містив сценарій давнього гуцул. дійства. У січні 1940 виїхала з родиною до табору для переселенців у Лодзі (Польща), після смерті чоловіка переїхала до Кракова, а потім – до матері в Прагу. Заарешт. тут 1945 більшовиками на кілька місяців, за час її відсутності був знищений рукопис. муз. доробок Н. Нижанківського, який вона зберігала. Після завершення 2-ї світової війни перебувала деякий час у таборі для переміщ. осіб у Німеччині, згодом оселилася в Бельгії. Проживала у будинку для самотніх, займалася твор. та громад. діяльністю. 1968 подорожувала США: перебувала в Лос-Анджелесі та Сан-Дієго, брала участь у літ. зустрічах, популяризувала укр. книги. Виїжджаючи щороку влітку до Женеви, де мешкав син із родиною, організовувала зустрічі з укр. емігрантами. Н. листувалася з Л. Бурачинською, письменниками Д. Гуменною, Я. Острук, С. Парфанович, В. Софронівим-Левицьким, С. Лукіянович-Туркевич, написала рец. на кн. «Мисливські оповідання» Р. Купчинського, «Р–33» Н. Ріпецького, «Ніч проминула» В. Радзикевича, біогр. повість «На зеленій Буковині», оповідання «Ангелик», «Гуртожиткове святкування», «Гуцул», «Жовті нарциси», «Інтерв'ю із сама з собою», «Олена – дружина шахтаря», «Скитальчі долі» та ін., що опубл. в укр. еміграц. періодиці – часописах «Промінь», «Новий шлях», «Жіночий світ», «Наше життя», «Гомін України».

Рекомендована література

1. Коленська Л. Голубі листи // Свобода. 1973. Ч. 136, 137;
2. Туркевич-Лукіянович С. Меланія Семака-Нижанківська // Наше життя. 1974. Ч. 2;
3. Булка Ю. Нестор Нижанківський. Життя і творчість. Л.; Нью-Йорк, 1997;
4. Молчко У. Музично-критичні статті Меланії Нижанківської на сторінках журналу «Нова хата» // Вісн. Прикарп. університету. Мистецтвознавство. 2008. Вип. 12–13;
5. Її ж. Концертне життя Львова початку ХХ сторіччя в рецензіях Меланії Нижанківської // Українська культура: минуле, сучасне, шляхи розвитку: Наук. зб. Р., 2015. Вип. 21;
6. Її ж. Музично-критична публіцистика Меланії Нижанківської: Навч. посіб. Дрогобич, 2015.

Бібліографічний опис:

Нижанківська Меланія Ільківна / М. М. Комариця // Енциклопедія Сучасної України [Електронний ресурс] / Редкол.: І. М. Дзюба, А. І. Жуковський, М. Г. Железняк [та ін.] ; НАН України, НТШ. – К. : Інститут енциклопедичних досліджень НАН України, 2021. – Режим доступу: <https://esu.com.ua/article-72060>

2001-2025 © Ця енциклопедична стаття захищена авторським правом згідно з чинним законодавством України ([докладніше](#)).